

ERDÉLYI GAZDA

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a gazdaközönseget, hogy az „Erdélyi Gazdasági Egylet“

Állandó Gazdasági Gépkiallítását (Mintaraktár.)

a folyó év ősztől a belvárosba, az Erdélyi Gazdasági Egylet helyiségeivel egy épületbe, Petőfi-utca 7. szám alá helyeztük át.

Intézményünk célja: az, hogy a gazdaközönseget, minden mezőgazdasági gép és anyag szüksége beszerzésénél támogassa és hogy jutányos ár és méltányos feltételek mellett — megbízható és szolid árukat közvetítsen.

E cél elérésére most már a megfelelő eszközök is rendelkezésünkre állanak:

1. Mintakiallításunkon a legelső rangú hazai szolid gyárak készítményei láthatók.

2. A velünk összeköttetésben álló gyári cégek közönségünk részére a legmesszebb menő % engedményeket nyújtják.

3. Megrendelések közvetítésére külön irodánk és megfelelő szakszemélyzetünk van.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet Állandó Gazdasági Gépkiallítása. 576.

Lóheremagot vásárol a legmagasabb

napi árban

HALDEK

magnagykereskedése,

József főherceg ö. cs. és kir. Fensége udvari szállítója

Budapest, (926.)

Károly-körút 9. szám.

Matutsek József

férfi- női- és gyermek-cipész-üzlete Kolozsvárt, Főtéri Status-palota, Szentegyház-utca 3. sz.

Ajánlja dűsan berendezett

cipőraktárát.

951

Klimes Károly és Társa kocsigyártó.

Értesítés!! Van szerencsénk a n. é. vevő közönségnek tudomására adni, miszerint kocsigyártó üzletünk továbbra is fenn áll s minden versenyt kiállva előállítunk, mint eddig, bármely igényeknek megfelelő új munkát és javításokat.

Elvünk, mint ezelőtt is, hogy nagyrabocstult vevőinknek tapasztalt bizalmát jó és finom munkánkkal megőrizzük.

Kiváló tisztelettel

Klimes Károly és Társa
kocsigyártó

(964.)

KOLOZSVÁR, Teleky-utca 9. sz.

Az első kecskeméti szőlő és gyümölcsstermelő szövetkezet

közhírré teszi, hogy 300 holdas „Immunis“ talaju telepén termelt csakis első rendű sima szőlővesszőket egyes fajokból, a míg a készlet tart, két éves gyökereket is úgy az őszi, mint a tavaszi ültetési időnyre, — továbbá kiváló szép kajszinbaraczk, alma, körte, szilva, meggy, cseresznye és birs ojtványokat, ojtott epret, különféle diszfákat és cserjéket ajánl a legjutányosabb áron.

A készletben levő ojtványok oly sikerültek, hogy a legnagyobb igényeknek is megfelelnek.

Arjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.

(963.)

Előfizetési Felhívás!

Erdélyi hazarészünk legfüggetlenebb, legélénkebb és legolcsóbb politikai napi lapja

„UJSÁG”

Független, mert tisztán az a közönség tartja fenn, amely Magyarország teljes kormányzati és anyagi önállóságáért lelkesül. Senki mástól anyagi segílyt nem kap. Épen ezért korlátok, melléktekintetek nem kötik és nem vezetnek közéllu akcióinál.

Legélénkebb, mert a legjobb erőkből álló munkatársgárdája van és leggyorsabb, mert éjjeli lap lévén, már a reggeli gyorsvonat szétviszi az egész Erdélybe s így az összes budapesti lapokat egy nappal, a kolozsváriakat pedig egy fél nappal megelőzi.

Legolcsóbb, mert míg más lapok előfizetési ára évi 28 és 32 korona, addig

az „UJSÁG” előfizetési ára

egész évre csak	24	korona.
félévre	12	”
negyedévre	6	”
egy hónapra	2	”

Ilyen előfizetési árral indult már kezdetben és ez is egyik oka annak, hogy a lap előfizetői a legnagyobb arányban szaporodtak.

Az „Ujság” felelős szerkesztését mult évi december 29-től **Dr. Papp József** kolozsvári ügyvéd vette át, a kit munkásságában számos kolozsvári és vidéki közéleti férfi támogat.

Az „Ujság” — politikai és társadalmi akciói mellett — kiváló gondot fordít a köz- és mezőgazdasági érdekek megfelelő, alapos és helyes irányu szolgálatára is. Ily tárgyú rovatait a legjelesebb helyi és fővárosi szakemberek látják el közleményekkel.

Előfizetési pénzek utalványlapon

„Az „UJSÁG” kiadóhivatalának
Kolozsvártt”

(781.)

czimen küldendők.

==== Mutatványszám ingyen küldetik. ====

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

Kérjük a hátrálékos előfizetési díjak beküldését.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Tenyészállatok vasúti szállítása.	621
Mikor válaszszuk el a borjukat. <i>Kredits Ödön.</i>	622
Karók és rácsok impregnálása (*).	623
A nyáradmenti székelyek kívánságai.	623
Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület miniszterileg jóváhagyott Alapszabályai. II.	624
Kisebb szakközlemények.	625
Vegyes közlemények	626
Erdélyi piac ár- és terméstudósítások.	627
Hírdetések.	

Tenyészállatok vasúti szállítása.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet a tenyészállatoknak kedvezményes szállítása tárgyában a következő fölterjesztést intézte a kereskedelmi és földmívelésügyi miniszterekhez:

„Sz. 607. II./87.
1902.

*Nagyméltóságú Miniszter Úr,
Kegyelmes Urunk!*

Állattenyésztésünk kiváló érdeke lévén az, hogy a tenyészállatok a tenyésztés javítása és fölfrissítése céljából minél könnyebben juthassanak a tenyésztők rendelkezésére, Nagyméltóságod is a Dijszabás I. része. B. szakaszának II. c) és g) alatti pontjaiban verseny- és tenyészlovak, tenyészmarha és tenyészbaromfi részére szállítási díjkezdményeket volt kegyes engedélyezni. Ezeket a kedvezményeket gazdáink szükség szerinti mértékben vették is igénybe minden alkalommal.

Egyesületünk folyó évi november hó 3-i igazgató-választmányi ülésén azonban több tag fölhozván azt, hogy a tenyészállatokra fennálló kedvezmény a szállítási távolság nagysága és a szállított állatok száma szerint csökken és elvész, egyesületünk ezekre nézve a következő eredményre jutott:

1. A távolsággal csökkenő kedvezményre nézve:

3 db. lónak szállítási díja, 28 km. távolságra*) egyenes vonalban: tenyészállatkedvezménynyel	494 K.
rendes szállítással	756 K.
a kedvezmény 35%;	
332 km. távolságra**) egyenes vonalban: tenyészállatkedvezménynyel	5857 K.
rendes szállítással	6573 K.
a kedvezmény tehát már csak 11%;	
1 db. szarvasmarhának szállítási díja 28 km. távolságra: tenyészállatkedvezménynyel	093 K.
rendes szállítással	386 K.
a kedvezmény 70%;	
332 km. távolságra: tenyészállatkedvezménynyel	1057 K.
rendes szállítással	2864 K.
a kedvezmény 60%;	
1 db. juhnak szállítási díja 28 km. távolságra: tenyészállatkedvezménynyel	016 K.
rendes szállítással	084 K.
a kedvezmény 80%;	
332 km. távolságra: tenyészállatkedvezménynyel	181 K.
rendes szállítással	272 K.
a kedvezmény 34%;	
1 db. sertésnek szállítási díja 28 km. távolságra:	

*) Kolozsvár—Egeres.
**) Kolozsvár—Brassó.

tenyészállatkedvezménynyel	016 K.
rendes szállítással	092 K.
a kedvezmény 83%;	
332 km. távolságra; tenyészállatkedvezménynyel	181 K.
rendes szállítással	682 K.
a kedvezmény 73%;	

A fenti, csak például vett szállítási adatok tehát beigazolják azt, hogy tenyészállatok a nagyobb távolságra való szállításnál 46—10%-kal kisebb kedvezményben részesülnek, mint a rövidebb távolságoknál. Beösmernjük, nem tudjuk, hogy micsoda tarifapolitikai szükség állhat fönn arra nézve, hogy a nagyobb távolságra való szállítás az aránylagosnál is nagyobb fuvardíjjal sujtassék; de viszont tapasztalásból tudjuk azt, hogy a tenyészállatokra létesített szállítási kedvezmény a gazdák által éppen a nagyobb távolságoknál vétetik igénybe s hogy a tenyészállat szállítási kedvezmény már a távolsággal természetesen növekvő fuvardíj figyelembe vételével is éppen a nagyobb távolságoknál kellene, hogy nagyobb legyen, mint a kisebb távolságoknál. Erre állattenyésztésünknek és gazdáinknak lenne szükségük.

2. A szállított állatok számával csökkenő kedvezményre nézve összehasonlítottuk a kocsirakományban való szállítás költségeit tenyészállatszállítási kedvezménynyel és rendes szállításnál; alapul véve föl azt, hogy egy kocsirakomány maximum 6 db. lóból, 10 db. szarvasmarhából 70 db. juhból és 80 db. sertésből állhat.

Eszertint 1 kocsirakomány lónak szállítási díja 28 km. távolságra: tenyészállatkedvezménynyel	988 K.
rendes szállítással	1512 K.
kedvezmény 35%;	
332 km. távolságra: tenyészállatkedvezménynyel	11714 K.
rendes szállítással	13146 K.
kedvezmény 11%;	
1 kocsirakomány szarvasmarha szállítási díja 28 km. távolságra: tenyészállatkedvezménynyel	930 K.
rendes szállításnál	1224 K.
kedvezmény 24%;	
332 km. távolságra: tenyészállatkedvezménynyel	10570 K.
rendes szállítással	10642 K.
kedvezmény 075%;	
1 kocsirakomány juhnak szállítási díja 28 km. távolságra: tenyészállatkedvezménynyel	1120 K.
rendes szállítással	1888 K.
kedvezmény 42%;	
332 km. távolságra: tenyészállatkedvezménynyel	12670 K.
rendes szállítással	8764 K.
a „kedvezményes” szállítás drágább 33%-kal. 1 kocsirakomány sertés szállítási díja 28 km. távolságra:	

Lóher- és luczerna-
magvakért a
legmagasabb árakat
fizeti
MAUTNER ÖDÖN
cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN,
VII., Rottenbiller-utca 33. szám.
VI., Andrássy-út 23. szám.

Nagy minták a mennyiség megjelölésével a fenti céghez küldendők.

Teljes áron vásárol LUCZERNA, LÓHERE és mindennemű TAKARMÁNYMAGVAKAT Gabonaféléket, szeszt, és szállít ERŐTAKARMÁNYOKAT	
532. I.	Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31-ik szám.
Szállít, illetőleg berendez tejgazdasági és takarmánykészítő gépeket, tej és takarmánykamrákat, világítási és szivattyutelepeket.	Legajánlatosabb forrás mindennemű gazdasági anyag és eszköz beszerzésére. Alapszabályait és árjegyzékét kívánatra azonnal megküldi.

tenyészállatkedvezménynyel	12:80 K.
rendes szállítással	18:88 K.
kedvezmény 33%;	
332 km. távolságra:	
tenyészállatkedvezménynyel	126:70 K.
rendes szállítással	150:24 K.
kedvezmény 16%.	

Igaz, hogy tenyészállatoknak nagyobb számban, kocsiakománnyokban való szállítása csak ritkább esetekben történik, de éppen ott, ahol a kedvezmény csaknem teljesen elenyészik, mint a szarvasmarháknál, mégis többször előfordul és ahol a kedvezményesnek szánt szállítás tényleg drágább, mint a juhoknál, ott is eléggé szokásos. Tudjuk, hogy az utóbbi esetről a vasúti közegek rendszerint, de nem mindig az olcsóbb, tehát a rendes szállítás szerint számítják a fuvardíjat; de mindenesetre ebben az esetben is teljesen megsemmisül a kedvezmény.

Tekintettel tehát arra, hogy a tenyészállatszálítási kedvezmény a távolság növekedésével és az állatszám nagyobbodásával csökken és egészen eltűnik, miután a kedvezmény épen a nagyobb távolságnál és a szállítandó állatok nagyobb számánál bir gazdáinkra és állattenyésztésünkre jelentőséggel, a tenyészállat kedvezmény elvének csak az felelhet meg, hogy az a nagy távolságoknál és nagyobb állatszámánál is teljes mértékben fennáll: mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskednék odahatni, hogy a Magyar Államvasutak vonalain

1. A tenyészállatok szállítási díjánál engedélyezett kedvezmény progressive, vagyis a távolság nagyságával emelkedő, de semmi esetre se csökkenő arányban állapíttassék meg.

2. Beigazoltan tenyészállatoknak kocsiakománnyokban való szállításánál is engedélyeztessék az a szállítási díjkedvezmény, mely az egyes tenyészállatok fuvardíjaiból engedélyeztetik.

Kizárólag gazdáink és állattenyésztésünk érdekében kérjük ezeket Nagyméltóságodtól, mert tapasztalásból tudjuk, hogy állattartó gazdáink nagyon gyakran a magas szállítási költségek miatt nem követik tenyészetükben a máshonnan hozandó tenyészanyaggal követhető tenyésztési elveket és tudjuk azt, hogy még gyakrabban a legelők, erdők takarmányozó értéke kihasználatlan marad azért, mert nagyobb számú állatoknak szállítása túlságosan nagy költségeket okozna a tenyésztőkre nézve.

Az előadottak alapján kérjük Nagyméltóságodat kérelmünknek a mezőgazdaság érdekében való teljesítésére.

Mikor választjuk el a borjúkat?

A gazdának, akit a tapasztalat és nyomorúság már sokra megtanított és semmiben sem gondolkozik könnyelműen, igen sokszor okoz aggodalmat, hogy vajjon helyesen találja-e el az időpontot, amelyben szopós borjuit az anyától elválasztja, mert jól tudja azt, hogy ha e tekintetben mulasztást követ el, az bizonyára megbosszulja magát vagy az anyán, vagy az ivadékon és abból sem eladásra szánt hibátlan borjúkat, sem tejelésre szánt ép egészséges teheneket, sem pedig erőteljes igavonó ökröket belőlük nem nevelhet; mert éppen úgy, mint a zsenge korban elhanyagolt gyermek testi vagy szellemi fogyatkozása ki-

hat a belőle fejlődő ember teljes életére: az állat is csenevész marad végörájáig, ha fiatal korában valamely tápanyag oktalán megvonása vagy helytelen alkalmazása folytán, fejlődésében az egyensúly felbomlik.

Átmenő, általános betegségeket kiheverni könnyű, mert az csak egy időre gátolja meg s az egész testre egyenlő mértékben a fejlődést; de ha csak egy oldalú zavar áll elő s az a gyomor, hús, csont, agy, vagy egyéb részekben nyilatkozik meg és csupán az illető rész marad el a fiatal test fejlődésében: akkor az egészséget újra egyensúlyba hozni, igen nehéz.

Az embernél azonban még ez is könnyebben megy, mint a szarvasmarhánál és az állatoknál egyáltalán; mert hiszen az ember átlag ötször oly hosszú életű, mint a szarvasmarha s egy házi állatunk sincs, amely korban öt megközelítene, tehát testi fejlődése is sokkal lassabb, mint barmaié és van ideje lassanként helyre hozni az egyoldalú fogyatkozásokat, ha csak meg nem bémult fejlődési tehetségében; ámde az állatnál, amelynek fejlődése, az élet rövidségéhez mérten, igen gyors menetű: könnyen előáll a zavar s egyik testrészt vagy szervet a másik rovására nagyon hamar fölülkerekedik.

A könnyelmű gazda ezt nem fontolja meg s oly csekély gondot fordít barmaira, hogy szinte a jó Istenre, meg a természetre, no meg a jó szerencsére látszik bízni azoknak gondozását. Hogyan kívánhatnók az ilyen gazdától, hogy még arra is kiterjessze figyelmét, hogy borjui elválasztásának idejét és módját helyesen és lelkiismeretesen megválassza? Hiszen nem képes mérlegelni azt, hogy éppen az elválasztás a szarvasmarha életének egyik legfontosabb mozanata, mert a fiatal állat, egy éves koráig, — hogy úgy mondjuk — nem tud saját eszével gondolkodni és táplálékát sem mennyiségre, sem minőségre megválogatni nem képes.

Az új szülött borjút azonnal el kell különítenünk az anyától s az első két hétben naponta 5—6-szor, tehát minden 7—5 órában, de csak ötöt percet engedjük az anyához, nehogy többet igyék, mint amennyit meg tud emészteni. Ha e közben sok a tehének a teje, úgy előbb meg kell kissé fejnünk s csak a maradékot juttassuk a borjunak.

Két hét után, különösen ott, ahol tejgazdaság van, más rendhez kell szoktatni a fiatal állatot s csak háromszor napjában, a rendes etetési időben engedjük szopni, egyébként pedig ismét elkülönítve tartjuk, de természetesen nem külön istállóban vagy talán jászolhoz kötve, hanem ugyan abban az istállóban, egy külön elkerített sarokban, a hol kénye-kedve szerint ugrálhat és mozoghat.

Három hetes korában a borju elé már finom szénát is szórhatunk; de csak annyit, hogy torkoskodhassék belőle s hozzá szokjék a kérődzéshez és a nyersebb eledelhez. (Tudvalevőleg a tejtől nem kérődzik a borju.)

Ily kezelés után öt hetes korában választjuk el a borjút, még pedig más istállóba való áthelyezés mellett, hogy anyja és ő ne is hallják egymást. Itt azután a sajtárból itatva, előbb frissen fejt, majd pedig forrázott, lefőlözött tejjel fogjuk.

A sajtárból való itatás eleinte elég ügyel-bajjal jár, mert a borju hozzá van szokva, hogy felfelé hajtott fejével szopjék s azért fejét

le kell nyomni a sajtárba és egyik kezünket a tejbe dugni, úgy, hogy csak hüvelykujjunk álljon ki belőle s midőn azt szopni kezdi, tanulja meg lassanként a szűrőcsölést. Ily módon, két nap alatt minden borju megtanul tejet inni; a mig azonban azt teljesen meg nem tanulta, nem szabad egyszerre a nekiszánt tejet mind a sajtárba önteni, mert az kihül; már pedig a hideg tej, ebben a korban, a borjunak föltétlenül ártalmára szolgál.

Ne törődjünk vele, ha az első napokban kevesebbet iszik is az elválasztott állat, mert csakhamar megváltozik a természete s 8—9 liter tejet naponta könnyen elfogyaszt, az egyéb eleje rakott eledel mellett, melyre legalkalmasabb a finom széna és a zab.

Ha a borju már pár napon át akadálytalanul iszik, akkor nem szükséges többé frissen fejt tejjel táplálnunk, hanem adhatunk neki leszűrt, lefőlözött, forrált tejet, a mely azonban kívánatos, hogy 35° C.-nál hidegebb ne legyen.

A mennyire a borju a széna és zabfogyasztásban halad, ugyanabban a mértékben szoktathatjuk le a tejről és pedig legegyszerűbben úgy, hogy tejet napról-napra jobban és jobban hígítjuk vízzel s mindig hidegebben adjuk neki és 12 hetes korában egyáltalán megszüntetjük a tejjel való táplálást.

E helyett ezentúl a zab és széna mellett egy kevés korpával kevert répát nyújthatunk a fiatal állatoknak és nagyon kívánatos, hogy ezen táplálék mellett maradjunk meg mindaddig, a mig azok egy éves korukat el nem érték.

Ha a borju vagy az anya az ötödik hét után nehezen feledik egymást, úgy engednünk kell ezen ösztönnek, de csak annyiban, hogy a borjút még a hatodik hétben is, reggel és este szopni hagyjuk és csak délben itatjuk; a hetedik hétben már csak reggel engedjük meg a szopást és a nyolcadikban föltétlenül elválasztjuk.

Midőn azt mondtam, hogy az állatok nehezen feledik egymást, úgy ez nem csak a kedélyre vonatkozik, hanem az anyánál az érzékre is, mert a tehenet fejés közben sokkal kellemesebb érzés lepi meg, mint fejés közben; fiatal tehének ezt nem egykönnyen feledik s azért későbbi tejelésükre néha nagy hátránnyal járhat a hirtelen való elválasztás.

Éppen ezen körülményt tekintetbe véve, alkalmazzák némelyek az elválasztás azon módját, hogy a megszületett állatot azonnal elkülönítik az anyától és sajtárból kezdik itatni vagy üvegéből szoptatni; mert így sem az anya a szoptatáshoz, sem a borju a szopáshoz nem szokik hozzá. Ez ebben a részben helyes, de meg kell fontolnunk, hogy mily nagy pontosságot és vesződséget igényel egyrészt, másrészt pedig mindenesetre kell, hogy némi hátránnyal legyen a borjura az anyatejnek teljes hiánya s azért nem tanácsos egyéb, mint fiatal korukban eladásra kerülő borjúnál alkalmazni az elválasztás e nemét.

Tejlesen zöld eledelre nem szabad a borjúkat fogni egy éves koruk előtt s a széna és zab mellett, ha nincs elegendő répánk, akkor főtt borsót keverjünk a korpához. Maga az állat kifogja választani 8—9 hetes korán túl, hogy melyik eledel tetszik neki legjobban ezek közül s melyikből adjunk neki többet és melyikből kevesebbet. Megjegyzem azonban, hogy azt, a mit az állat a legelőn

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztési kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzések is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

összeböngész: nem szabad neki eledelül beszámítani.

A legelő csak arra való, hogy ott szabadon mozoghasson és kiugrálhassa magát kedve szerint a fiatal állat s azért, ha legelőre nem jár, ereszsük ki gyakrabban udvarra, szérűre, ha van karámnunk, akkor tartuk egész nap ott pajtásai társaságában, mivel így sokkal szebbé fejlődik, éppen úgy, mint a gyermek, a ki a tornászat mesterségét gyakorolja.

Az etetésre visszatérvén, megjegyzem, hogy tartózkodnunk kell, bármiként szeretné vagy kívánná is a borju, hogy egy éves koráig *nagyobb mennyiségű* répát vagy burgonyát adjunk neki rendes eledelül, mert ez csak felfújja, puffasztja őt, de növéseben visszamarad, hosszú szőrű lesz s egyáltalán vesz tetszetős külsejéből.

Kívánatos, hogy a borjut egyszer a szoptatás ideje alatt, egyszer pedig az elválasztás után megnyirjuk; ez által egyrészt testének kigőzölgését segítjük elő, másrészt pedig biztosabban féregmentes marad.

Ha tejgazdaság számára neveljük a borjut, akkor jól megválaszszuk azt kicsiny korában és különös tekintettel legyünk arra is, hogy apa és anya teljesen egészségesek legyenek; mert beteg tehén vagy bika után a borju, szopós korában mutat is, de később, különösen az elválasztásnál, elcsenevész, sőt el is hullik. Az ilyen borjun s egyáltalán azon, a mely nem elég virgonc: túl kell adni.

Ha igavonó állományunk szaporítására szántuk a fiatal állatot, akkor különösen nagy és erős testalkatára kell figyelemmel lennünk s olyan borjut e célra meg ne tartsunk, a mely világrajöttekor meg nem üti az anya súlyának legalább is hat százalékát!

Az elősorolt dolgokat, mint a szarvasmarhák nevelésének mondhatnám tiz parancsolatát vagy legalább is a tiz parancsolat legfontosabb tételeit, nem tudjuk elég melegen gazdáink figyelmébe ajánlani. Nem kell mindent csak azért úgy cselekednünk, mint azt apáinktól láttuk, mert az akkoriban helyesnek bizonyult; azóta már nagyot haladt a világ s más oldalú tapasztalatokat és tanulmányokat is figyelembe kell vennünk s akkor látjuk, hogy az eddigi jónál, még sokkal jobbra is tehetünk szert. S erre a jobbra, a mi állattenyésztésünknek igen nagy szüksége van, hogy minden tekintetben kiállhassa a versenyt a külfölddel szemben.

Kredits Ödön.

Karók és rácsok impregnálása.

A növények megkarózásánál említettem volt, hogy bizonyos célokra, például komlóoszlopoknak, sokkal jobb, ha vasanyagot alkalmazunk; mert így első sorban sokkal tartósabb, másodsorban pedig sokkal szilárdabb oszlopokat nyerünk s azok jobban megtartják a rájuk kifeszített sodronyhálózatot is, mint a fából készülték.

Ezen kívül azonban még azon előnye is meg van a vasoszlopnak, rácsnak, karónak, hogy biztosít a férgek ellen, a melyek a fakérge alá s annak repedéseibe szokták magukat befészkelni.

Mindennek az előnynek dacára azonban, vannak oly karók és rácsok, a melyeknél soha nem volnék barátja a vasanyag alkalmazásának, még pedig azon egyszerű okból,

mert a vas igen jó hővezető s nyáron át, a nagsugarak által annyira felmelegszik, hogy kezünkkel alig vagyunk képesek érinteni fájdalom nélkül; már pedig ha a kéz ki nem állja annak melegét, hogyan állja ki azt a növény szárának azon része, amely közvetlenül hozzá simul.

Ez a hatás oly formán szokott megnyilatkozni, hogy a növény felső része hervad, ami nagyon természetes is, mert alulról fel tud ugyan szívódni a nedv akadálytalanul addig a pontig, a hol a szár először érinti a forró vaskarót, de ott a nedvkeringés zavart szenved, sőt néha egészen megátldódik, elanyyira, hogy a növény e ponttól felfelé, teljesen elhal, néhány felhőtlen, forró nyári nap után.

Ugyanily mohon veszi fel és adja ki a vas hideget is és ezáltal, tulságosan hideg idő járás alkalmával, a reá kúszó növényzetre dermesztőleg hat.

Bármily csekélymértű kísérlet meggyőzhet bennünket ennek igazságáról, a mely különösen oly növényzetnél nyilatkozik meg, a mely karóját nem árnyékolja be teljesen lombjai által s meg lehetünk róla győződve, hogy az ily növény, vaskaró mellett, néhány kánikulai tikkasztó nap után tönkre megy.

Vaskarót vagy rácsot tehát csak olyan növény alá adhatunk, a mely azt teljesen beárnyékolja; más esetben vaskarót semmi szín alatt ne alkalmazzunk, hanem maradjunk meg a fa mellett.

Természetes azonban, hogy iparkodnunk kell mindazon hátrányt elhárítani, melyet a fakarók oly bő számban nyújtanak számunkra, különösen tartósságukra és féregmentesítésükre való tekintettel.

A férgekkel ugyan eddigelé még nem sokat törődtek gazdáink s ma is, ezer meg ezer gazda közül egyet ha találunk, a ki féreg ellen védi karóit! A többi ellenben semmibe sem veszi jól megfontolt saját érdekét e tekintetben, hanem követi a régi rossz szokást és nembánomságot; pedig ha mérlegelné kárát és a költségeket, a melybe a férgek távoltartása kerül: akkor okvetlenül inkább áldozna költséget, semmint viselné a mérlegelt kárt.

Hogy a bajt megelőzzük, első sorban mindenesetre a karók faanyagát kell megválogatnunk, kapcsolatosan azoknak készítési módjával s e részben, mindenekelőtt a hasítatlan karót tartom elvetendőnek, akár puha, akár kemény fából, mert annak kérge alatt rengeteg féreg fészkel meg magát; de ha már hasítatlan a karó, akkor semmiesetre se mulasszuk el annak meghántolását, hogy legalább a kéregtől szabaduljunk, ha már a repedések megmaradnak féreg tanyául.

Ugyancsak számtalan repedése miatt káros legnagyobb mértékben a hasítatlan fenyő karó is; azért soha ne tekintsünk arra a csekély árkülönbségre, a mely a hasítatlan és a fűrészelt karó majdnem repedésmentes s a mi repedés van is rajta, az mindég keskeny.

Ha valaki kemény fakaróra áldoz pénzt, avval még korántsem tett eleget, hanem jól gondolja meg, hogy ne hasítottat vegyen, hanem fűrészeltet, mert, a hasítottak igen sok laza szálkája marad, a mely alatt az apró férgek tömegestől megvonulhatnak, míg ellenben a fűrészelnél alig marad a leg-

kisebke hely, a mely féregtanyául szolgálhatna.

Semmiesetre sem kerülheti azonban né-mely gazda el, hogy nasítatlan puha karót vagy más olyant ne alkalmazzon szőlőskertjében és egyéb célokra, melynek repedései vannak, mert vagy magának megterem a karója vagy készletében tart még és fell kell használnia, hogy kárba ne vesszék! Am használja fel, de ne sajnálja impregnálni a férgek ellen, már csak azért sem, mert ma már létezik olyan impregnáló szer is, a mely nemcsak a férgeket tartja távol a fakarók és rácsoktól, hanem egyszersmint megóvja a karó földben lévő részét a rothadástól s messze felülmúlja a kátrányt, a karók végének megszenesítését, meszet, olajfestéket s különféle eddig használt és egyrészt csak részben megfelelő, másrészt pedig egynémely alakjukban nagyon is drága szereket.

Ezen legajánlatosabb, újabb keletű, hatatós szer, a *fenolhorganyoldat*, a melynek ára is teljesen megfelelő.

Használatbavétel előtt legjobb a fenolhorganyoldatot egy kevés horganyéleggel keverni s azután derült időben, ecsettel, a *jól kiszáradt* karókat vagy rácsokat vele bekenni.

A bekenést annyiszor ismételhetjük, ahányszor azt a fa beiszszá, ami annál többször megtörténik, minél szárazabb az.

A fa likacsai behatoló fenolhorganyoldat vegyi bomlást szenved a fában s annak likacsait igen kemény, szívós anyaggal tölti be, a karót ezáltal sokkal erősebbé teszi és belsejébe semminemű más anyagot nem enged behatolni, úgyannyira, hogy az így impregnált legközségesebb karónemű is *háromszor* annyi ideig eltart, mint a másik s a leggyatrább fenyőkarót még 10, 12 év után is használható állapotban találjuk a föld alatt, míg egyébként 3-5 év után biztosan hasznavehetetlenné váltak.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy a fenolhorganyból képződött kemény rétegen a férgek sem hatolhatnak be a karó repedéseibe s nem lévén alkalmas tanyára, csakhamar elpusztulnak az ily módon bekarózott területről.

(*)

A nyárádméti székelyek kívánságai.

A nyárádméti kis- és középbirtokos gazdaközönség megbizottja, *Sántha Albert* kérényt intézett a földmívelésügyi miniszterhez, melyben a következőket írja meg a vidéke viszonyainak és helyzetének alapos ösmerevével:

A közelmúlt években is érdeklődtek azok, a kiket illetett, a székely nép és ennek gazdasági viszonyai iránt; tenni azonban a kis- és középbirtokos osztályért igen-igen keveset tettek. Az is áll, hogy a székely nép századokon keresztül megmutatta, hogy élni képes, van benne életfentartási ügyesség s kevésből is tudott mindig valamit felmutatni; de a közelmúltban előfordult gyakori elemi csapások, a közterhek fölszaporodása, lehetetlenné tették azt, hogy eleget tegyünk az állammal, a társadalmi igényekkel és az életfentartási szükségletekkel szemben.

E mellett a székelynek van az újabb gazdasági fejlődéssel szemben egy rossz szokása s ez: az ódság. Éppen ezért kísérletekkel kell neki bemutatni, kíváncsiságát kell

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ngymint: esontliiszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, IV. ker., Bécsi-utca 5. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérézősködések intézendők.

Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

fölkeltetni, ingerelni s ha tényleg az eredményt meglátja, akkor hozzá fog bármihez s belezökken ő is a fejlődött gazdasági intézményekbe.

Az 1848. évi és az ezután létesült törvények sok — reánk nézve fontos — jövedelmező előjogainkat megsemmisítették, holott a régi Erdély megélhetési, helyi s gazdasági viszonyait ezen kiváltságok egyenlítették ki, részben az Erdély és Magyarország között levő óriási gazdasági különbségeket. Nem kicsinyes és korteshang, ha bérces Erdély vesztett jogait ma is sokan siratják; mert ezen kicsinyesnek látszó szabadságok karöltve jártak egykor gazdasági megélhetésünkkel.

Állattenyésztésünk hanyatlott, a legelők felosztása, a só drágasága, a kis üstös gabonapálkának elvonása miatt. Gyümölcstermésünk kellő mértékben nem emelkedhetik, a túl magas szeszfőzési adók miatt. Sertés tenyésztésünk ki van téve az újabb időben sok veszélynek, a sertésvesz és orbánc miatt. De a hanyatlás abban is leli magyarázatát, hogy az általános elszegényedés miatt a kis községek nem képesek a kormány által újabban adott kedvezmények dacára még a sertés apaállatokat is beszerezni.

Lótenyésztésünk teljesen alá hanyatlott s ennek egyik oka az, hogy közelben fedeztetési állomásunk nincsen. Igaz, hogy vállalkozók sem igen akarnak a mének, illetve a huszár-eltartására.

Terményeink eladásai kárral járnak a raktár, szövetkezeti hiány és gyarló közlekedési viszonyaink miatt. — Lelketlen gabonakereskedők kiszipolyozzák különösen a népet, a mérleg és a vásár felügyelet hiánya miatt.

Bajaink egyik főforrása, hogy a pénzintézetek szaporodnak, s a pénz még is drága. A váltó, különösen a rövid időre kötött, a gazdát nemhogy segítené, hanem még inkább megrontja; mert a váltó időhöz van kötve; még a terményekből előállítandó törlesztés bizonytalan időben szerezhető be.

Szőlőink legnagyobb részét már is tönkrementek s azt a jövedelmet, mi a szőlőkből jött be, nem pótolja semmi. Bármily szorgalmat fejtsenek is ki a kis községek. Fel kell említenünk például, hogy Szentháromság községében 250 hold területű szőlő volt, miből a birtokosoknak évenként 20—30 ezer forint évi jövedelmök volt s e mellett a birtoktalan egyének évenként a szőlő megmunkálásában szép keresetet biztosítottak maguknak. De ma mind ennek vége. S ez idézte azt elő, hogy már ebben a községben is a kivándorlás és elköltözés napról-napra növekszik. Mit bizonyít az, hogy 15—20 évtől fogva a lélekszám nem szaporodott.

Köztapasztalat szerint nálunk az adóügy is már sok tekintetben elviselhetetlenné vált. Főlemlítjük például a házosztály adót, melynek elviselhetetlensége a székely építkezésekben leli magyarázatát, s ez az, hogy még a jobb módu székely is a házát az év $\frac{3}{4}$ részében nem lakja, hanem sütőjében tölti elete legnagyobb részét. Kiszállanak azután a fiatal pénzügyi tisztviselők s az összes lakható, de nem lakott helyiségeket megadóztatják. Mikor a gazda észreveszi, hall ugyan valamit a jogorvoslatról, de már kikésett a felebbezési időből. Így vagyunk a kipusztult szőlőterületekkel is, melyek szintén legnagyobb részben még mindig teljes adó alatt vannak; holott a szőlőkre vidékünkön a legnagyobb adó van,

kiróva. Ezen adók nem törlése a nehézkes közigazgatási és pénzügyi törvények és eljárások hibái.

A dohány termelés megszorítása, mely hajdan a Nyárad vidékének tekintélyes jövedelmi forrása volt, szintén nagyban hozzájárul az elszegényedéshez.

Birtok-rendezési törvényeink sem váltak be mindenütt hasznosnak. Főként a szakemberek hiánya és a mérnöki megbízottak alkalmazása miatt. De ezen a téren tudjuk, hogy üdvös reformok létesülnek a közel jövőben.

Panaszos szavaink után, alázatos kéréseinket soroljuk fel.

A Nyárad vidékének Szentháromság központtal egy szőlőtelep felállítását kérjük, melyben a kis és közép birtokos osztály egyaránt tanulhatna, látna és tapasztalna s a honnan késajfát, oltványt szerezhetne be. Megtanulnák a művesek a helyes és célirányos szőlőültetést s elsajátítanák az amerikai alanyval járó gondos utánjárást; felismernék a permeztés előnyeit.

A szőlők felújítására azonban mindennek előtt olcsó pénzhitel szükséges. A szőlőterületeket államsegéllyel tagosítani kell s ehhez a munkához szakérőket az állam kellene hogy adjon. Szentháromság község területén megfelelő 10—20 hold szőlőnek való hely egy állami kezelés vagy felügyelet alatt levő intézet számára kapható.

Nyárad mellékén, hol a híres Csupor, Gál sokféle fehér erdélyi magyar faj tehének tenyészttek s honnan az ország legszebb cimeres ökrei kerültek ki s ez alapon a biztos kereslet és kivitel meg volt, ma korcs, részben torzszülött marhákat látunk. Ha ez így megy, teljesen kivész a szép munkabíró marhaállomány. Ennek meggátolására alázattal esedezünk, kegyeskedjék vidékünkre egy kisebb magyar erdélyi faj törzsgulyát felállítani, mert jó szénát és legelőt Gálfalva, B-Madaras és Szentháromság területén lehet találni. Ez az említett magyar erdélyi faj van a mi nevünkhez kötve, ez felel meg klimatikus, egészségügyi és helyi viszonyainknak. Ha ezen kérésünk nem volna keresztülvihető, abban az esetben kérünk kiváló tenyészvikákat, olyformán, hogy vidékünkre legalább négy darab adassék díjmentesen, de a tenyészképeség megszűnté után az apaállat eladási ára visszatérítessék a magas kormány rendelkezésére. Ezzel kapcsolatban kellő biztosíték mellett néhány gazdának osztassék ki három évi visszafizetéssel néhány darab kiváló erdélyi magyar faj tehén.

Lótenyésztésünk előmozdítására B-Madaras Ny.-Gálfalva a vagy Ny.-Szereda központtal állítások fel egy fedeztetési mén állomás.

Minden csoportosult kigazdának azon községben hol juh legelő van, osztassék ki néhány darab cigája faj tenyész kos, azon szempontból, hogy juh, tenyésztésünk egyöntetűbbé válnék.

Az általános állattenyésztési ügyünknek előmozdítására vidékünknek Ny.-Szereda központtal engedélyeztessék egy olcsó marhasó elárúsítási raktár.

Végül tekintettel arra, hogy a Nyárad vidékén vízszabályozással soha sem foglalkoztak, de a kis községektől közmunka címen ily terhes viszonyok között ezt kívánni sem lehet. Pedig évente Lőrincfalvától fel Ny.-Szeredáig a legjobb helyeket 25 kilométernyi hosszúságban teszi tönkre a Nyárad vize, mi

úgy az államnak, mint egyeseknek tetemes kárt okoz. Ennek megakadályoztatására alázatosan kérjük, hogy a Nyárad vizeinek szabályozását elrendelni kegyeskedjék, mert ez által látnók sok kis- és középbirtokosnak jövőjét biztosítva, s adatnék sok birtoktalanak kellő foglalkozás. Körülbelül 25-26 községnek közóhajtása, hogy a Nyárad vize a magas földművelésügyi kormány hathatós támogatásával szabályoztassék.

Meg kell említenünk, hogy a Nyárad vidéken különösen az egyszerű népnél a baromfi tenyésztés egyik keresetforrást képezi, tisztelettel kérnénk néhány község részére a szegényebb sorsu, de megbízható kigazdának néhány tenyész baromfi törzset kiadatni.

Végezetül ez általános elszegényedés gyökeresebben az által lenne orvosolható, hogy vidékünkön egy földhitelintézeti fiók pénzintézet állíttatnék fel, melyben a visszafizetés évenként kétszer történék; a kölcsön lehetőleg kis kamatra adatnék, s a föld teljes értéke vétetnék alapul a kölcsön ügylet megkötésénél. Ezen létesítendő intézet jellege lenne tisztán magyar. Így óvatnának meg a kis- és középbirtokosok a gyakori árverezésektől s szabadíttatnék meg a nép az egyéni jövedelmekre alapított nagy percentes bankoktól.

Ezek volnának röviden legalázatosabb kéréseink; ezek teljesítése által hiszszük, hogy a népen és középosztályon segítve lesz, mely nép és középosztály az állam fenntartásához a multakban hozott anyagi és erkölcsi áldozatait csak ezen életbevágó törekvések hathatós támogatásával hozhatja meg a jövőben.

Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület miniszterileg jóváhagyott Alapszabályai.

17. §.

A választmány.

A választmány áll:

a) 52 választott tagból, kiket a közgyűlés 3 évről 3 évre választ.

A Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületével való együttműködés kifejezésül és a két egyesület ügykezelésébe való kölcsönös betekinthetőség végett a választmány két tagja a G. O. Egyesületével való megállapodás esetén annak választmányába delegálható s ez esetben a Gazdatisztek Országos Egyesülete választmányának delegálandó 2 tagja a választmányi ülések tanácskozásaiiban és szavazásaiban részt venni jogosult leend.

b) Egy elnök és 6 alelnökből,

c) titkár, pénztárnok és jogtanácsosból.

Ha a választmányi tag meghal, leköszön, vagy megválasztásának három éve lejárt, a következő közgyűlésen új választmányi tag választandó helyette, vagy további három évre újból megválasztható.

18. §.

A választmány negyedévenként és valahányszor azt az elnökség szükségesnek tartja, a választmányi tagoknak legalább 6 nappal az ülés előtt megküldött tárgysorozatos meghívóban kejelölt legalkalmasabb helyen ülést tart, melyen határozatait szótöbbséggel hozza.

Érvényes határozat hozatalára az elnökön kívül 5 tag jelenléte szükséges. Kizárási indítvány tárgyalásához az elnökön kívül legalább 12 tag jelenléte szükséges s a dön-

BUDAPEST,

V. Nádor-utca 2.

Fodor József butorgyáros

cs. és kir. udvari szállító
karpitos és diszitó.

KOLOZSVÁR,

Szentegyház-utca 6.
(Status-palota.)

Kolozsvárt, Szentegyház-utcai raktárainban állandóan nagy választék saját műhelyemben készült izléses és szolid kivitelű ebédlő, háló, szalon, férfi és leány szoba berendezésekből, a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig.

Teljes lakásberendezések vállalata rajzok szerint is, szigoruan stilszerű kivitelben.

Lelkiismeretes kiszolgálás.

Mérsékelt szabott árak.

922.

tés titkos szavazás útján történik. 3 tag kivánságára egyébként mindenkor titkos szavazás rendelendő el. Szavazat egyenlőség esetén mindenkor az elnök szavazata dönt.

19. §.

A választmány hatásköre.

a) az egyesület összes ügyeinek, tevékenységének vezetése és irányítása, közhasznú kezdeményezések az egyesület és tagjainak érdekében szellemi és anyagi téren; az egyesülethez beadott indítványok és kérvények fölötti tanácskozás és azok elintézése, amennyiben az nincs a közgyűlésnek határozottan fönntartva.

b) Fölüggyel az egyesület vagyonára, intézkedik az egyesületi jövedelmeknek az előirányzatban megjelölt felhasználásáról, az egyesületi vagyonrészeknek ideiglenes elhelyezéséről és gyümölcsöztesítéséről. Az előirányzott kiadásokat kiutalja, rendkívüli kiadásokat egészen 100 koronáig a legközelebbi közgyűlés elé terjesztendő indokolás kötelezettségével utalványozhat;

c) előkészíti a közgyűlés tárgyait, meghatározza annak helyét és idejét;

d) a közgyűlés elé terjeszti az évi jelentést és zárszámadást, összeállítja a jövő évi költségeloirányzatot;

e) határoz a tagok fölvétele és kizárása fölött és ez irányban hozott határozatát megindokolni nem köteles;

f) fölüggyel a tagsági illetmények befolyására, intézkedik azok behajtása iránt.

g) A Gazdatisztek Országos Egyesületének választmányába saját kebeléből évről-évre 2 tag kiküldése.

20. §.

A választmányi ülések jegyzőkönyveit az elnök, a jegyző és az előbbi által megbízott két, az ülésen jelen volt tag hitelesíti.

21. §.

A választmány nevében kibocsátott ügydarabokat az elnök, vagy annak helyettese és a titkár írják alá.

22. §.

Az elnökség.

Tagjai: egy elnök, 6 alelnök, kiket a közgyűlés általános szótöbbséggel 3 évre választ. Hatásköre:

1. Képviseli az egyesületet általában.

2. A közgyűléseket és választmányi üléseket összehívja, azok tanácskozásait vezeti, határozatait kimondja és határozatainak végrehajtása fölött őrökdi, intézkedik a jegyzőkönyvek hitelesítéséről és aláírja azokat.

3. A közgyűlésen és választmányi üléseken szavazategyenlőség esetén szavazatával dönt; kijelöli esetről esetre a szavazatszedő bizottságot.

4. Az egyesülethez érkezett leiratokat, átiratokat, kérvényeket, beadványokat és indítványokat elintézi, azokat a választmányhoz, vagy ennek útján a közgyűléshez juttatja, gondoskodik, hogy a tárgyak az ülésekre kellően előkészíttessenek, jogában áll úgy a köz, mint a választmányi üléseken előadónak a tagok közül bárkit megjelölni.

5. Az általa elintéztett ügyekről a választmányának a legközelebbi ülésén beszámol.

6. Az ügykezelés fölött felügyeletet gyakorol.

7. Jogosult, de sőt köteles is meghatározatlan időben, évenként legalább egyszer úgy az egyesületi könyvvezetést, mint a pénztárt felülvizsgálni.

8. A közgyűlés, vagy a választmány határozata szerint tendő kiadásokat utalványozza.

9. Oly esetekben, mikor belátása szerint elhalaszthatatlannal rögtön folyosítandó kiadásról van szó, 100 koronáig önjogulag utalványozhat a legközelebb tartandó választmányi ülés jóváhagyását kikérve.

10. Az elnököt akadályoztatása esetén az alelnökök valamelyike helyettesíti és képviseli.

23. §.

Az egyesület tisztikara.

Az egyesület tisztikara áll a székhelyen

levő titkárból, pénztárosból és jogtanácsosból. A titkár a közgyűlés és választmányi ülések rendszerinti előadója. Az egyesület levelezéseit és fogalmazásait eszközli, átveszi az egyesület címére érkezett leveleket és egyéb iratokat, ezeket elintézi, illetve elintézés végett az elnökség, vagy a választmány elé terjeszti. Az egyesület iratait és okmányait őrzi és rendben tartja. A tagok törzskönyveit és s az új tagul jelentkezők jegyzékét ő vezeti. Nyilvántartja a betöltendő állásokat és elhelyezésre váró tagok jegyzékét. Az egyesület ügyeit érintő közleményeket a hivatalos közlönyben vagy más arra megjelölt lapokban közzéteszi, előterjeszti. A meghívókat a gyűlésekre kiállítja, szétküldi, az egyesület vagyonára fölüggyel s a pénztár helyes vezetését ellenőrzi.

A titkárnak a folyó kiadásokra 30 koronáig terjedő utalványozási joga van.

A pénztárnok az egyesületi pénztárt az elnökség, választmány és titkár fölügyelete mellett felelősség mellett kezeli. Rendes naplót vezet minden bevételről és kiadásról. Átveszi az egyesületnek érkező pénz-ér értéküldeményeket. 30 koronáig a titkár utalványozására is, azon fölül az elnök utalványozására s titkár ellenjegyzésével a kifizetéseket eszközli, ezeken kívül egyéb kifizetéseket nem eszközölhet. Az egyesület pénz-ér értéküldeményeiről pontos kimutatásokat visz s a hátralékosok tartozásainak kitüntetésével kimutatását minden választmányi ülés elé terjeszti. Minden év végén az évi számadást lezárja és pénztári jelentését a közgyűlés elé terjeszti.

A jogtanácsos Kolozsvárt lakó gyakorló hites ügyvéd, feladata az egyet jogügyeit, pöreit kezelni, az egyesületet minden fölmerülő esetben jogi tanácssal segíteni.

A tisztikart a közgyűlés választja s fizetését is az állapítja meg. Állásától csak felgyelmi úton mozdítható el.

24. §.

A számvizsgáló bizottság.

A pénztári kezelés ellenőrzése céljából a közgyűlés által 3 évre 3 tagból álló számvizsgáló bizottság választatik, melyet a közgyűlés, ha szükséges, új tagok választásával egészít ki.

25. §.

Kormányfölügyelet.

„Az egyesület az esetben, ha jelen alapszabályokban meghatározott célt és eljárást illetőleg hatáskörét meg nem tartja, a királyi kormány által, amennyiben további működésének folytatása által az állam vagy az egyleti tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnék, haladéktalanul fölfüggesztetik s a fölfüggesztés után elrendelendő szabályszerű vizsgálat eredményhez képest végleg föl is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására különbeni fölösztatás terhe alatt köteleztetik.“

Jelen alapszabályok a Nagy-Enyeden 1902. év, februárius hó 9-én megtartott alakuló közgyűlésen a fenti szövegben elfogadtattak. Nagy-Enyed, 1902. februárius 9-én.

Hitelesítik: *Az alakuló közgyűlés elnöke:*

Deák Ignác,

Zeyk Dániel.

Albert Dénes.

Az alakuló közgyűlés jegyzője:

Éber Ernő,

Székelyhidy Viktor,

Szabó T. Károly.

51309/1902.

VI-3.

Láttam oly hozzáadással, hogy az alapszabályok 17. §-a azon része, hogy „A Gazdatisztek Országos Egyesületével való együttműködés kifejezésül és a két egyesület ügyke-elésébe való kölcsönös betekínthetés végett a választmány 2 tagja a Gazdatisztek Országos Egyesületével való megállapodás esetén annak választmányába delegálható s ez esetben a Gazdatisztek Országos Egyesülete választmányának delegálendő 2 tagja a választmány ülésein, tanácskozásain és szavazásában részt venni jogosult leendő“ szöveg helyett — „A Gazda-

tisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületével való egyértelmű együttműködés, a közös célok eredményesebb szolgálata, valamint a két egyesület között létesítendő szorosabb viszony érdekében a választmány két tagja a Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete választmányába küldetik ki, viszont az előbbi egyesület által kiküldendő két tag az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesületnek választmányába bevalasztandó s a Gazdatisztek Országos Egyesülete által kiküldendő két tag a választmány ülésein és tanácskozásain részt vehet és szavazati joggal bír.“ olvasandó, továbbá, hogy „az alapszabályok módosítása, az egyet feloszlása és ez esetben vagyonának hova fordítása tárgyában hozandó közgyűlési határozatok a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumhoz felterjesztendők.

Buapest, 1902. október 21-én.

A miniszter megbízásából:

Máday, s. k.

miniszteri tanácsos.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.**+ Gépek és eszközök téli kezelése.**

Szokatlanul korán beállt a tél és a kemény nyé fagyott föld téli pihenőre kárhóztatja immár az ekéket, boronákat és más talajmívelő eszközöket is. miután az aratásnál és cséplésnél használt gépek és eszközök már régebben pihennek. Egy gépgyáros ugyanazt a sajnálatosan jellemző nyilatkozatot tette, hogy a mezőgazdasági gépek és eszközök a nyugalom idejében inkább elrongálódnak és elkopnak, mint a munka közben s ez sajnos nagyon sok esetben igaz. A rendes gazda tehát mindjárt az elvégzett munka után — nem élve a rá nem érés kifogásával — hozzálát gépeinek alapos megtisztításához, miközben a sérült részeket mindjárt újjakkal cseréli ki, vagy megjavíttatja és ezután a gépeket az időjárás behatása ellen megvédve elhelyezi. A sima vasrészek megtisztítandók és rozsd elleni védekezés céljából 3 rész szalonnából és egy rész gyantából álló keverékkel egy rongy, vagy kefe segítségével behúzódnak. Ennek a kecsnek minden gazdaságban készletben kellene ilyenkor lennie. A csavarokat meg kell tágitani a gépeken, az ott felgyülemlt megszáradt kenőanyagrészeket mindjárt el kell távolítani és megtisztítani újra megkenni, mert mi sem hátráltat egy egy gépet a működésben inkább, mint az ilyen megkeményedett gépolaj, mit később petroleummal kell eltávolítani. Ezáltal mindjárt meg látjuk a romlásokat, sérüléseket is s nem akkor kell velük vesződnünk, mikor használatra kerülnek. A farészek tisztítására és jókarban tartására is nagy gondot kell fordítani. Ilyenkor aztán általános szemlét tartunk az egész holt leltár fölött, a mikor is a gazda jókor észre fogja venni a nyár folyamán támadt hiányokat, gondoskodni fog a rokkantak pótlásáról s ezáltal nemcsak beszáradástól, de költségtől is meg fogja kimélni magát. A mustrálással egyidejűleg még kisebb gazdáknak is meg kell ejteni a leltár fölvetelét is ezekben a munkaszünetes hónapokban, mert helyes és eredményes számadást csak ennek az alapján lehet készíteni.

+ Különböző fejési módok összehason-

litása. Az oldenburgi gazdasági kamara kísérleti állomásánál legutóbb több tehénrel több napon át fölvaltva összehasonlító kísérlet tetett a legjobb fejési mód kipróbálására. Próbát tettek: 1. A keresztbe fejéssel; 2. az egyirányú (vagyis a két elülső és két hátsó csec egyidejű fejésével és 3. az utófejéssel egybekötött egyirányú fejéssel, az úgynevezett *Hegelnd-féle* fejési móddal. Az eredmény következő volt: 1. A fejés módja nagy befolyással van a tej mennyiségére és minőségére. 2. Nem igazolódott be az az elterjedt vélemény, hogy a keresztbefejéssel több és zsírban dúsabb tej érhető el. 3. A keresztbefejéssel szemben az egyirányú fejés tejben is, zsírban is többet eredményez. 4. A Hegelnd-féle fejési mód még ezt is fölülmulja, még pedig 1-2 fonttal naponként és tehénként. Érdekos, hogy a — mellelleg mondvá kénytelen — keresztbefejés különösen nagy tögyeknél mutatott föl rosszabb eredményt, mint a má-

sik két eljárás. *Albert* tanár, a ki annak idején annyira kardoskodott a keresztbefejés mellett, azt az *egyoldalú*, vagyis a jobboldali és baloldali csecseknek egymásután való fejésével hasonlította össze, ami ma már nem szokásos. Azok az előnyök, melyeket a keresztbefejés indokolásánál fölhozta, épp úgy megvannak az egyirányú fejésnél is. A keresztbefejés ellen szól az a körülmény is, hogy a hátulsó negyedek rendszeren több tejet adnak, mint az elülsők és a vérkeringés erősebb fokát igénylik. Az egyirányú fejésnél előbb az elülső, azután a hátulsó tőgynegyedek lesznek fejve. Előhási teheneknél az elülső csecse megfelelően erősebb fejésével elejét vehetjük annak, hogy a tőgy ferdévé legyen. Ami a számbeli eredményeket illeti, ez a kísérlet beigazolta, hogy teheneként és naponként az egyirányú fejés a keresztbefejéssel szemben 0.6 kg. tejjel és 33.7 gr. zsirral többet adott s a *Hegelund* féle fejési mód 0.9 kg. tejjel és 38.2 gr. zsirral multa fölül a keresztbefejés eredményeit. A kísérlet tehát a *Hegelund* féle fejési eljárás előnyességét igazolta be.

*

Háztartás.

+ **A hagyma eltevése.** A hagyma sokszor válik használhatatlanná télen át, részben mert megrothad, de meg azért is, mert idő előtt kicsirázik; ésszerű eltevés által mind a két baj elkerülhető. Tétre a nem nagyon nagy, egészséges és teljesen kifejlett hagymákat választjuk. A fehér és világos színűek nem oly könnyen tarthatók, mint a vörösek. Az eltevésnél gondosan kell elbánni, nehogy erősen megnyomódják. A leszáradt szárat nem kell letépni, hanem levágni. A száraz héj közl csak azt kell eltávolítani, a mi magától is le akar már esni. Mig nincs fagy, addig legjobb a hagymát száraz padláson vagy kamrában tartani, de ha a fagy beáll, akkor csomókba kötve száraz, szellős pincébe akasztva tartjuk. A dughagymát kis zsákokban, a meleg tűzhely mellett kell tartani, hogy jól kiszáradjon. Az ültetés előtt néhány héttel hűvös helyre tesszük át, ott ismét megdagad. Ilyen eljárás mellett nem rothad meg.

+ **Kefék, söprűk, szivacsok tisztítása.** Sörtesöprűket langyos szóda-oldatban gyorsan átmoszuk és szellős helyre akasztjuk száradni. (Forró tűzhely mellett nem szabad szárítani.) Ilyen módon tisztítjuk a ruhakéféket, ha csak nem akarjuk száraz uton tisztítani. Akkor vastagon behintjük melegített korpával, a mit azután jól kirázunk a sörték közül. A hajkeféket vagy langyos szóda-oldatban, vagy egy 2 rész vízből és 1 rész szalmiákszeszből álló langyos vegyületben mossák ki. Fürdőszivacsot írba áztatjuk és hideg vízzel átmoszuk; szappanos szivacsot langyos szódás vízben alaposan kimossuk és utána tiszta vízben kiöblítjük.

+ **Folttisztító víz.** Négy kanál erős szalmiákszeszhez egy kanál sót tegyünk s egy üvegben jól összerázzuk. A tisztításhoz szivacsot vagy gyapot rongyot vegyünk. Evvel a foltadékkal minden zsir, es más foltokat el lehet távolítani. Ha kátrány foltot akarunk kitisztítani, úgy előbb vajjal kenjük be.

+ **Kevés tejet adó teheneket** nagyobb teleadásra lehet szoktatni egy dán szakiró *Hegelund* módszere szerint. Ő azt bizonyítja, hogy a gyakori fejés által a kevés tejet adó tehen sokkal többet ad. Egy tehen, mely 3½ kg. erőtápszert és 4—6 kg. marharépat kap, ott kellő mennyiségű szénával, három héttel borjuzás után, háromszori fejés mellett 3½ kg. tejet adott. A tehenet ezután napjában nyolcszor fejték és ugyanazon táplálék mellett naponta 10 kg. tejet nyertek, melynek vegyi összetétele ugyanaz maradt. A nyolcszori fejést három héttig folytatták s azután lassanként vissza tértek a háromszori fejésre és a tejmennyiség megmaradt 10 kg. mellett. Egy másik tehen csak 5—6 kilogramm tejet adott s miután hétszer fejték naponta s ezt az eljárást három héttig folytatták, a tejmeny-

nyiség 14½ kilogrammra rugott és a mellett akkor is, mikor visszatértek a régi háromszori fejésre. E. a.

EGYLETI ÉLET.

Meghívó. Az „Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület“ igazgató-választmánya 1902. évi december hó 8-án (hétfőn) d. e. 11 órákor — Marosvásárhelyen, a vármegyeház nagytermében rendes ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja

az elnökség.

Tárgysorozat:

1. Jelentés a pénztár állásáról.
2. Jelentés a tagmozgalomról.
3. Az állásközvetítés terén teljesített eddigi működés beszámolója.
4. A miniszterileg jóváhagyott alapszabályok bemutatása és az azok szétküldése tárgyában teendő intézkedés megállapítása.
5. *Előterjesztés a gazdatiszti nyugdíj és biztosítási kérdés megoldására,*
7. Beérkezett kérvények elintézése.
8. Az ülés napjáig beérkezett tárgyak és indítványok.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kis hirdetések című rovatunkra felhívjuk olvasóink figyelmét. Egy koronáért, mely előre beküldendő, mindenki hirdethet s az utalvány szelvényre a hirdetés szövege is felírható. A hirdetés megrendelés minden számról legkésőbb csütörtökön délután a kiadóhivatalhoz juttatandó.

— **Uj gazdasági tudósítók.** A magy. kir. földmivelésügyi miniszter *Fehrentheil Frigyes* szilágyosmlyói lakost Szilágyvármegye szilágyosmlyói járására, *ifj. Fenyő Lajos* mezőszámsondi lakost Maros-Torda vármegye marosi felső járására nézve és *Toókos Jenő* patakfalvai lakost Udvarhelyvármegye udvarhelyi járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Kitüntetések és előléptetések a méhészek körében.** A magyar méhészet nagy előhaladásának konstatálásául a király azoknak, a kiknek legnagyobb részük van az előhaladásban kitüntetésekkel adta tudtul legnagyobb megelégedését. Báró *Ambrózy Béla* nagybirtokosnak, méhészeti szaktanácsadónak a *Ferenc-József-rend* középkeresztjéhez a csillagot adományozta a király a „hazai méhtenyésztés fejlesztése körül szerzett kiváló érdemekért.“ *Binder Ivánnak*, az országos méhészegyesületi titkárnak pedig a méhtenyésztés terén szerzett érdemeiért a koronás aranyéremkeresztet adományozta. — A földmivelésügyi miniszter *Kovács Antal* országos méhtenyésztési felügyelőt magasabb fizetési osztályba léptette elő. Ez a három tény a kitüntetetteket bizonyára további hasznos munkára fogja sarkalni.

— **A gazdasági munkás- és cselédségélypénztár érdekében** az egész országban mindenütt megindították a törvényhatóságok az akciót. *Kolozsvármegye* is kiváló sikerrel buzgolkodik a pénztár, illetve a gazdasági munkások és kiscsárdák érdekében s eddig körülbelül 600 tagot szerzett a pénztárnak. Mult hó 30-án *Kolozs* városban tartott népes értekezletet, melyre a pénztár igazgatója, dr. *Fái Gyula* miniszteri titkár is lejtött, a vármegye részéről dr. *Pavlik Sándor* aljegyző, az E. G. E. részéről *Éber Ernő* segédtitkár, továbbá *Rónay Elemér*, *Kolozs* volt polgármestere és a város tisztikara vett részt. Dr. *Fái* miniszteri titkár világos, hazafias és ékesszóló előadása annyira meggyőzte a nagyszámu hallgatóságot az intézmény nemcsak céljáról, hogy nyomban tömegesen beiratkoztak a pénztárba.

— **Tenyészállatdíjazás.** *Mezőbörnyeesen* mult hó 30-án kitűnően sikerült tenyészállatdíjazás folyt le a környék birtokosságának érdeklődése mellett. Díjazásra került 118 tehén és 78 üsző a magyar-erdélyi szarvasmarhafajtából. A bíráló-bizottság tagjai *Lészay Ferenc*, *Velits Ödön*, *Sikó Lajos* birtokosok és *Szász István* állattenyésztési felügyelők voltak. A földmivelésügyi miniszter által engedélyezett 200 korona állami díjon fölül, tekintettel a meglepően szép fölhajásra, a *Lészay Ferenc* közgazdasági előadó által följánlott 50 kor. megyei díj is kiosztásra került. Folyó hó 7-én *Nagy Sármason* fog járási díjazás tartatni.

— **A gazdasági tudósítók kongresszusa.** Az állandó gazdasági tudósítók a kongresszust december 3-án tartották meg a Köztelek dísztermében. A kongresszus megválasztotta elnökül *Bujanovics Sándor* udvari tanácsost. Al-elnökök lettek *Rubinek Gyula* országgyűlési képviselő és dr. *Szepesi Zsigmond*, főtitkár *Kresz János*, A napirend során elsősorban dr. *Floch-Reidersberg Alfréd* referált azokról a nehézségekről, a melyekkel a gazdasági tudósítók hivatalos levelezésüket lebonyolítják s ez okból javaslatot terjeszt elő, a gazdasági tudósítók levelezésének bérmentessége tárgyában. A földmivelésügyi miniszter képviselőjének *Rodisich György* min. osztálytanácsosnak felvilágosításai után a javaslatot elfogadták.

Kresz János lendülettel fejtegetve a *gyümölcsstermelés* jövőjét, indítványt terjeszt elő, hogy a *községi fajsoklás ellenőrzése* a gazdasági tudósítókra bizassék, valamint mód nyujtassék arra nézve is, hogy a gazdasági tudósítók illetékes helyen javaslatokat tehessenek a mezőgazdasági termelés és tenyésztés irányítására vonatkozólag. A kongresszus a javaslatot elfogadta. Vita nélkül elfogadta a kongresszus azon javaslatot, mely az állandó gazdasági tudósítók megyei értekezleteit van hivatalosan létesíteni.

Gal András arra vonatkozólag terjeszt elő javaslatot, hogy a községi előjáróság kötelezve legyen a gazdasági tudósítókkal a bevett területek nagyságának művelési ágak szerinti pontos, részletes adatait közölni.

Lándesz József, *Vaszary Mihály*, dr. *Floch-Reidersberg Alfréd* és mások hozzászólása után a javaslatot elfogadták.

Kresz János előadó ismertette ezután a kongresszushoz érkezett azon indítványt, hogy *tőzsdei árjegyzéket* közli 383 távirda-állomás szaporitassék. Többek hozzászólása és a kereskedelmi miniszter képviselőjének pártolása alapján a kongresszus a javaslatot elfogadta.

Gal András terjesztett elő javaslatot, a melynek célja a *gazdasági tudósítók viszonyának* rendezése oly helyeken, a hol egy járásban több tudósító van; ez különösen az adatok egyöntetűsége végett szükséges. *Swarok Jakab*, *Szepesi Zsigmond*, *Szántó Ödön*, *Hoffner József* és mások hozzászólása után, *Radisich György* miniszteri osztálytanácsos kijelenti, hogy a kérdés megoldása folyamatban van. A javaslatot egyhangulag elfogadták.

Vita nélkül elfogadták azon javaslatot, melyben kéri, hogy a miniszteriumnak gazdasági megbízottai vonják be kiküldetésük alkalmával tanácskozáskor a gazdasági tudósítókat is.

Dr. *Floch Reichberg Alfréd* mutatott rá ezután a *Gazdasági munkás- és cselédségélypénztár* kiváló fontosságára, a melynek érdekében a gazdasági tudósítók azon szoros kapcsolat folytán, mely köztük és a gazdálkodó nép közt van, rendkívül sokat tehetnek. Annak céljait a legmesszebbmenőleg előmozdítják. Ez irányban javaslatot terjeszt elő. A kongresszus a javaslatot elfogadta s elhatározta, hogy azt minden gazdasági tudósítóval közli.

Kresz János kiemeli a *magyar ipac* elmaradottságát s hogy annak főleg a gazdanép között kevés apostolai vannak; indítványozza, hogy a gazdasági tudósítók az iparpártolásnak szerezzenek híveket. A kongresszus az indítványt egyhangulag magáévá tette.

Elhatározták ezután, 2—3 évenként főleg mezőgazdasági kiállítások alkalmával újabb kongresszust tartanak. Erre végrehajtó-bizottságot küldtek ki. Az indítványok során ki mondták, hogy a gazdasági tudósítók — a miniszteriumhoz intézett tudósításokon kívül — más tudósítást főleg magánosoknak adatokat nem nyújtanak.

Elhatározták végül, hogy Darányi földmivelésügyi miniszternél tisztelegnek. Ezzel a kongresszus véget ért.

— **A gazdasági tudósítók Darányinál.** Az állandó gazdasági tudósítók kongresszusának mintegy 30 tagu küldöttségét tegnap fogadta Darányi földmivelésügyi miniszter a képviselőház fogadó termében. A küldöttség szónoka, Szepessy Zsigmond dr. üdvözölte a minisztert a kongresszus nevében és kérte a kongresszus határozataiban kifejezett kérések teljesítését. Darányi földmivelésügyi miniszter megköszönve a kongresszus üdvözlését, kijelentette, hogy a kongresszus munkálkodása iránt meleg érdeklődéssel viseltetik; a gazdasági tudósítók munkáját méltányolja s kéréseiket tanulmányozni fogja s a mennyiben azok a közérdekkel összeegyeztethetők, teljesítésük elől nem zárkozik el.

— **A kisbirtok hitele.** Az Orsz. Központi Hitelszövetkezet igazgatósága legutóbbi ülésén fontos határozatot hozott, amely a kisbirtokosok hitelügyére néve nagy hatással lesz. Az igazgatóság ugyanis elhatározta, hogy a törvény s az érvényben levő intézeti alapszabályok keretében *jelzálog hitelek*et fog engedélyezni a kisbirtokosok hiteligenyeinek kielégítésére s az erre szükséges penzt kamatozó kötvények kibocsátása által fogja beszerezni. Miután az Orsz. Központi Hitelszövetkezet szervezete az egész országra kiterjed, a kötelekbe tartozó szövetkezetek útján; fel lehet tenni, hogy a kisbirtokosok számára létesített ezen új hitelszervezet munkássága nagy arányokat fejleszteni és bizonyára a kisbirtokosok helyzetén abban az irányban fog sokat javítani, amelyben az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet azt célozta.

— **A bortörvény végrehatása.** Az 1893. XXXIII. t. c. alapján Budapesten és Kolozsvárott szervezett állandó borvizsgáló szakértő bizottságok az 1901. évben 173 fél ellen indított kihágási ügyből kifolyólag összesen 544 bormintát vizsgáltak meg és 74 félnél összesen 199 olyan bormintát találtak, a melyet a törvény rendelkezései szerint mesterséges bor-nak kellett minősíteni. A megvizsgált mintáknak tehát 36.6 százaléka volt mesterséges bor, ami pedig a gyanúsított feleket illeti, azoknak 42.7 százaléknál találtak a törvénybe ütköző italt. A bortörvény életbeléptetése óta indított kihágási ügyekről s az ezek alapján végzett borvizsgálatok eredményéről a következő kimutatás nyújt tájékoztatást:

Év	Megvizsgáltatott féltől	minta	Kifogásoltatott félnél	minta
1894.	45	110	19	39
1895.	46	137	29	67
1896.	57	187	42	55
1897.	71	315	44	144
1898.	305	957	164	404
1899.	910	2604	370	642
1900.	236	681	81	129
1901.	212	626	103	253

Mint ebből látható, a borhamisítások az utóbbi években csökkentek.

— **Kosár eladás.** Gyümölcs és baromfi szállító kosarak, szekér és takarmány kasok s mindennemű a gazdaságban használható kosárfélék igen jutányos árban beszerezhetők a „választói kosárfonó szövetkezetnél.” Megrendelések a szövetkezet ügyvezetőségéhez intézendők.

— **A Székelység Állattenyésztése** cím alatt érdekes kis füzetke jelent meg Pálffy Gyula marosvásárhelyi állatorvos tollából. A megindult székely-akciót akarja szolgáltni írójá, amidőn rámutat azokra a módokra, amelyek útján visza lehetne állítani a mostani nyomorgó Székelyföldön a régi jó világot. Szerinte a megélhetés hiányát az okozza, hogy tagosítás és percellázás folytán nincs a népnek legelője. Legelő hiányában pedig pusztulásnak

indult a régi időkben virágzó s nagy hasznot hajtó ló-, juh- és sertésenyésztés. A mentés munkájának tehát az író szerint ott kell kezdődnie, hogy az állam gondoskodjék megfelelő legelőkről, és pedig a havasi, ugynevezett kaszlókat tegye valamiképpen hasznosabbá, megfelelő erdőterületek fáiának ritkításával és jó fűmagkeveréket elvetésével. Majd a székelységnek ad jó és hasznos tanácsokat a ló-, juh- és sertésenyésztésre, olyanokat, amelyek a Székelyföld éghajlati viszonyainak felelnek meg. A kis füzet egyaránt jó szolgálatot tesz utmutatásával, felvilágosítással úgy a székely-kérdéssel foglalkozóknak, mint maguknak a székelyeknek.

— **Tejgazdaság.** Minder gazda tapasztalja, hogy télen az istállóban való etetés folytán tehéneknek úgy a tej jósága, mint a tejelőképesség csökken. Ezért nem mulaszthatjuk el a gazdálkodó urakat az 50 év óta legjobb sikerrel használt Kwizda-féle korneuburgi marhatápporra — melyet Kwizda Ferenc János cs. kir. osztrák és a román kir. udvari veterinar preparatum szállítója Korneuburgban készít — figyelmeztetni, mely mint eleséppótlék tehéneknek a tejet javítja és a tejelőképességet fokozza.

— **Bartol közleményei.** Ez úton is főlhívjuk lapunk olvasóinak figyelmét a Barthel Mihály és Tsa cégnek lapunk jelen számához csatolt hírdéseire. A cég készítményei, melyeknek szoliditására és hasznosságáról a gazdától és tenyésztőtől beérkezett és részben a mellékleten is feltüntetett elismerő levelek tanuskodnak — nékülzhetetlenek minden célszerűen és rendszeresen vezetett gazdaságban. Ha olvassuk e tápszerek készítési módját, mindjárt meggyőződhetünk azon nagy különbségről, melyben ezek más, hangzatos nevek alatt hirdetett tápszerektől előnyösen különböznek.

AZ „ADRIAI” BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évtől.

Vagyonsbiztonsági tőkéje 116 millió korona.

A magyarországi igazgatóság intézője:
Br. PODMANICZKY FRIGYES.

E társulat, mely 65 éves fennállása óta 470 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; **tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk** ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség

Kolozsvárt:

Szekula Ákos

vezérfelügyelő.

(250.)

Erdélyrészi piaci ár- és termés- tudósítások.

(A beküldött különtudósítások nyomán összeállította:
az állandó kiállítás igazgatósága)

Vajda-Hunyad, (novem. hó.) *Gabonaárak:* buza I. a. q. 16 kor., rozs q. 13 kor., zab q. 15 kor., tengeri I. a. q. 12 kor. *Hüvelyesek, főzélékek árai:* fehér paszuly q. 16 kor., lencse q. 60 kor., borsó q. 48 kor., burgonya q. 7 kor., murek q. 20 kor., hagyma koszorunként 50 fillér. *Tej, tojás, vaj:* tehéntej I l. 24 fill., tojás 100 drb 2 kor., vaj 1 kg. 2 kor.

Szász-Régen, (nov. 27.) *Gabonaárak:* buza I. a. q. 15 kor., rozs q. 12 kor. 50 fill., árpa q. 12 kor. 90 fill., zab q. 11 kor., tengeri I. a. q. 12 kor. 50 fillér. *Takarmányárak:* széna 4 q.-ás szekér 16 kor., szalma, 4 q.-as szekér 6 korona.

Brassó, (november hó.) *Gabonaárak:* buza I. a. hl. 15 kor. 91 fill., rozs hl. 12 kor. 51 fill., árpa hl. 11 kor. 10 fill., zab. hl. 10 kor. 45 fill., tengeri hl. 13 kor. 98 fill. *Hüvelyesek, főzélékek árai:* fehér paszuly hl. 19 kor 60 fillér, lencse hl. 17 kor. 50 fillér, borsó hl. 20 kor. 74 fillér, köles hl. 10 kor. 13 fill., burgonya hl. 1 kor. 60 fillér, murek hl. 3 kor., hagyma koszorunként 30 fillér, káposzta 100 drb. 6 kor. *Gyümölcsök árs:*

nyári alma hl. 9 kor., alma, vegyes tömeg áru hl. 8 kor., dió hl. 17 korona.

Szamosujvár, (nov. 30.) *Gabonaárak:* buza I. a. q. 14 kor., rozs q. 11 kor., árpa q. 11 kor., zab q. 10 kor., tengeri q. 11 kor. *Tej, tojás, vaj:* tehéntej I l. 24 fillér, tojás 5 drb 40 fill., vaj 1 kg. 2 korona. *Takarmányárak:* széna, 1 szekér 16 kor., szalma 1 szekér 9 korona.

Zilah, (nov. 29.) *Gabonaárak:* buza q. 14 kor., rozs q. 10 kor., árpa q. 9 kor. 60 fill., zab q. 5 kor. 20 fill., tengeri I. a. q. 11 kor. 80 fill. *Tej, tojás, vaj:* tehéntej 1 liter 20 fillér, tojás 3 drb 20 fillér, vaj 1 kg. 1 kor. 80 fillér.

Dicső-Szt.-Márton, (november hó.) *Gabonaárak:* tiszta buza q. 11 kor. 50 fillér, rozs q. 11 kor., árpa q. 9 kor. 50 fillér, zab q. 8 kor. 60 fillér, tengeri q. 10 kor. *Takarmányárak:* széna q. 6 kor., alomszalma q. kor. 50 fillér.

Beszterce, (november hó.) *Gabonaárak:* buza I. a. q. 17 kor., másodrendű buza q. 14 kor., rozs q. 12 kor., zab q. 12 kor., tengeri I. rendű 15 korona, tengeri II. rendű 14 korona. *Halok árai:* közönséges asztali bor új hl. 80 kor., jobb asztali bor új hl. 100 kor., seprőlalinka új hl. 72 kor., szilvápálka új hl. 160 kor. *Tej, tojás, vaj:* tehéntej I l. 20 fillér, tojás 1 drb 10 fillér, vaj 1 kg. 2 korona.

Segesvár, (nov. 27.) *Gabonaárak:* buza I. rendű lv. 2 kor., 30 fillér, buza II. rendű lv. 2 kor. 10 fillér, rozs lv. 1 kor. 80 fillér, zab lv. 90 fillér, tengeri I. rendű lv. 1 kor 80 fillér, tengeri II. rendű lv. 1 kor. 60 fillér. *Takarmányárak:* réti széna 1 szekér 13 korona, ősi szalma 2 szekér 5 korona. *Tej, tojás, vaj:* tehéntej I l. 16 fillér, tojás 3 drb 20 fillér, vaj 1 kg. 2 korona 40 fillér.

Kézdi-Vásárhely, (november hó.) *Gabonaárak:* buza I. rendű q 15 kor. 56 fill., buza II. rendű q. 15 kor. 17 fillér, rozs q. 12 kor. 30 fillér., árpa q. 10 kor. 30 fillér, zab q. 9 kor. 32 fillér, tengeri I. rendű q. 14 kor. 31 fillér, tengeri II. rendű q. 14 kor. 10 fillér. *Hüvelyesek, főzélékek árai:* fehér paszuly g. 16 kor., lencse q. 17 kor., borsó q. 18 kpr., burgonya q. 2 kor. 9 fillér, murek q. 8 kor.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOSZVÁRTT
Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt
(Korbuly-ház) olcsó jelzálog és váltókölcsönöket nyújt és
BETÉTRE 5 SZÁZALEK KAMATOT AD.

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselősége Kolozsvártt

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

4%-os és 4½%-os

Záloglevélkölcsönöket

nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel 4.95 százalékkal, nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5.25 százaléknál évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4½%-os záloglevélkölcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5.35 százalékkal és nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5.65% évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet bizalmi férfiai adnak véleményt. (1.)

A bank képviselőségénél kaphatók 4% és 4½%-os záloglevélek, 3%-os és 4%-os nyereségmentes kötvények

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Társzerkesztő:

JAKAB LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank erdélyrészi fiókosztálya

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 2^a sz.
(Bántly-palota.)
— Foglalkozik minden bankszakmába vágó műveletekkel: —
Elfogad betéteket takarékkönyvecskére vagy folyó-számlára (Giro-conto.)

Leszámitol
váltókat, sorsolt értékpapírokat, nyereményeket.
Kölcsönt nyújt értékpapírokra.
Folyószámla-hitel engedélyez értékpapír fedezet mellett, mindenkor a pénzpiac viszonyaihoz alkalmazott előnyös kamatot számítva.

Törlesztéses jelzalog kölcsönök ad: földbirtokra és bérházakra.

Az intézet különös súlyt fektet a következő üzletágakra: külföldi utalványok (Cheques) eladása és vétele.

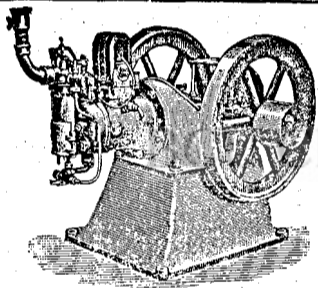
Értékpapírok, ércpénzek és külföldi pénzmekek vétele és eladása a budapesti tőzsde napi jegyzései szerint.

Tőssdei megbízások kivitele. Szelvények díjmentes beváltása.

A magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye.
Sorsjegyek ingyen utánnézetnek.

Órzesi letétek részére nagy kötszég-pancélszobáját és az abban elhelyezett magánpénztárait, (Safe deposits) a közönség figyelmébe ajánlva, annak megtekintésére tisztelettel meghívja az érdeklődőket.
Üzleti órák 1/2-9—12-ig, délután 3—5-ig.

A gyakorlatban
legjobban bevált
benzinmotorok
és
lokomobilok

(a viláhirű
BAECHTOLD és Tsa
svájci (Steckborn-i) gyárából) kaphatók:
Molnár és Pintér
technikai cégél
BUDAPESTEN, Lipót-körút 7/a.

Ismerőseinket és rendes vevőinket felkérjük ezen motoroknak működésben való megtekintésére.

Érdeklődőknek további felvilágosítással szívesen és azonnal szolgálunk.

Versenyképes áralk szereléssel együtt, vevő állomására szállítva a következők, pl.:

Fekvő motor	10 HP.	5600 korona.
"	20 HP.	7200 "
"	40 HP.	11250 "
Lokomobil	3 HP.	3500 "
"	4 HP.	4200 "
"	6 HP.	5000 "

Ajánlja magát a cég a t. gazdaközönségnek minden a gazdaságban előforduló szükséglet fedezésére szolgáló anyagot, u. m.:

gépolaj, égőolaj, kocsikenőcs, gabnászák, kazaltakaró, repece és oséplőponyvák, gép és eke alkatrészek, gépszijak stb.

egyesleg árak, pontos és szolid kiszolgálás mellett szállítani. (864)

Vöröslóhere, lucerna, fehérhere,
nyulzapuka, baltacim és
fümagvakat 944.

legmagasabb napiáron vásárol

Deutsch Gyula

heremagkivitelű nagykereskedése

Bécs, II. Robertgasse 2.

FISCHER PÉTER és Társa

cs. és kir. udvari szállítók
mű, és kötszer-gyárosok
BUDAPESTEN.
Raktár és gyár: IV. Kossuth Lajos-utca 6.

Ajánlják mindennemű *állatorvosi mű-és kötszerrel dúsan felszerelt raktárukat*, mely mindenféle újabb szerkezetű sebési, szülészi, boncztoni, patkolástani és más állatgyógyászati czélokra szükséges eszközöket tartalmaz.

1902. évi árjegyzéket kívánatra küldünk.

Eszközök javítása és átalakítása is elvállaltatik. (841.)

Tőkebefektetési biztosítás

garantált 4%-os kamatozással.

A legújabb biztosítási mód melyet

a New-York életbiztosítási társaság

a világ legrégebbi és legnagyobb nemzetközi életbiztosító társasága léptetett életbe.

ÉVI DIJ 21 életévtől 40-ik évig minden 1000 korona után 65 korona. 20 év múlva minden biztosított 1000 korona után k. b. 2000 korona készpénzt; vagy

élethossziglani életjáradékot

évenként minden biztosított 1000 kor. után K. 127.64; vagy **vegyesen** készpénz és életjáradékot

Díjfizetés megszűnése esetén a befizetett összeg tőkésítettik.

Bővebb felvilágosítást:

ÉBER JENŐ erdélyrészi titkár,
KOLozsvár, Rákócy-út 42. szám
nyújt, a hova képviselőlet iránti kérvények is intézendők.

(780.)

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10.

836

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugyis mint a
Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
Alakult 1900. erkölcsi támogatásával. Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000— K
Alapítványok	1268.080— "
Tartalékok	111 053.60 "
Összesen 1,779.133.60 K.	
Első évi felesleg	90.349— K.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyerne.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság.

Marcinkiewicz Ignác

férfi ruha-szabó

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Ajánlja 20 év óta fennálló s a mai kor és divat követelményeinek teljesen megfelelően berendezett

férfi-szabó-üzletét.

Raktáron tart nagyon szép hazai, valamint valódi angol, francia és külföldi szövetujdonságokat

Ugy a helyi, mint a vidéki megrendeléseket szakszerű munkával pontosan és olcsón teljesít.

(810.)

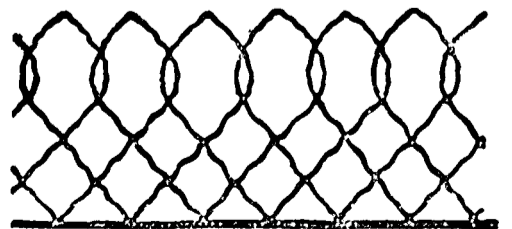
LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövet-fonát és szita-áru gyára

KOLOZSVÁRT, Egyetem-utca 12. szám.

Telefon 439.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, ugy mint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sirhelyek, stb. bekerítéséhez való Gép-sodrony-fonatait, majorsági udvarok fonattal való bevonását; pincze, padlás, felső világossági-magtar és cseskamra adiakok rostelyzatal, almany rosták, szén, kocsz, kavics válogatásához; szikrafogók gépekhez. Zöldre festett légy szövet, szelelő és löher rosták. Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz- és cziinszövetek, Kruppa-sodrony szegélyzetek, nezel tuskés sodrony-kertek s. a. t. bekerítésére. Különléle mintákban, fakeretbe foglalt rosták és sziták, ruganyos ágybetétek (mátrác), sodrony-lábtörölők. Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bermentve szolgálok. (839.)

Kishirdetek felvételnek (minden héten
csütörtök délig): a kiadóhivatalnál, Kolozsvárt,
Petőfi-utca 7. sz., emelet.

Előre fizetendő

KIS HIRDETÉSEK.

Levélbeli tudakozásokra felvilágosítást ad
a kiadóhivatal,
ha a szükséges válasz-levélbélyeg mellékelteik.

Ezen rovatban minden 20 cm. vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető utalványlapon, melyre a szöveg is felírható. A jelzett mennyiségen felül minden szó 4 fillér, vagy minden cm. 5 fillér. Tudakozásoknál csak a kishirdetek számára kell hivatkozni. Támpéldány csak egy küldetik.

Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület hirdetése:

Állást keresők:

1. Okleveles gazdatiszt 12 évi gyakorlati működéssel, aki a gazdasági üzem minden ágában, különösen pedig az állattenyésztésben kiválóan jártas, megfelelő kezelőtiszt állást keres.

2. 36 éves nőtlen, jelenleg 1000 holdas gazdaságot önállóan kezelő, az algyógyi földműves iskolát jeles sikerrel végzett gazdatiszt, akinek 6 évi gyakorlata van és a gazdaság minden ágában jártas, nősülési okból azonnali belépésre megfelelő állást keres.

3. 12 évi gyakorlattal bíró gazdatiszt, alkalmas kezelőtiszt állást keres — Szükség esetén mindjárt betöltheti az állást.

4. Okleveles gazdatiszt, több évi gyakorlattal, kifűnő bizonyítványokkal, huzamosabb idő óta önálló kezelő, gazdatiszti állást keres.

5. Nagyobb gazdaságban több éven át, mint önálló kezelő működött, okleveles gazdatiszt, önálló kezelőtiszt állást keres.

6. Állást keres több évi gyakorlattal bíró, 30 éves, református vallású nőtlen gazdatiszt, ki jelenleg is egy nagyobb uradalomban van, mint gazd. ispán alkalmazva. Állását önállósítás szempontjából hagyja oda. Jó bizonyítványokkal rendelkezik.

7. Gazdatiszti állást keres azonnali belépésre 13 évi gazdasági gyakorlattal bíró, eddig nagyobb birtokokon önállóan működött gazdatiszt, kinek bizonyítványait betekintésre rendelkezésre bocsátja kívánatra a titkári hivatal.

8. Okleveles gazdatiszt jeles bizonyítvánnyal 14 évi gyakorlattal kezelőtiszt állást keres, állását elfoglalhatja bármikor,

9. Gazdatiszti állást keres 24 évi gyakorlattal bíró 43 éves egyén, aki jelenleg is egy 3000 holdas birtok bérleje.

A fősorolt álláskeresőket illető megkeresésekre készségesen ad — előzetesen megszerzett tudakozások alapján — jóvilágosítást, az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület titkári hivatala (Kolozsvár, Petőfi-utca 7.)

Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület felhívja tagjainak figyelmét azokra az alább felsorolt kedvezményekre, melyeket egyes lapok, cégek és intézetek a tagoknak és az egyesületnek nyújtanak.

* * *

I. Lapok:

„Ujság“ Politikai napilap. Megjelenik Kolozsvárt. Előfizetési ára egy évre 24 kor. Tagjainknak 20 kor.

„Egyetértés.“ Politikai napilap. Megjelenik Budapesten. Előfizetési ár tagoknak 40 k. helyett 28 k.

„Magyar Hirlap.“ Pol. napilap, megjelenik Budapesten, 28 k. előfizetési árból 10 %-ot ajánl az egyesület részére.

„Pesti Napló.“ Pol. napilap, megjelenik Budapesten. Előfizetési ár tagoknak 28 k. helyett 24 k.

„Vasárnapi Ujság“ képes hetilap, megjelenik Budapesten. Előfizetési árból 10% kedvezmény a tagoknak.

„Budapest“ képes politikai napilap, megjelenik Budapesten. Előfizetési ára tagoknak 24 k. helyett 18 kor.

„Üstökös“ képes élelapp. Megjelenik Budapesten. Előfizetési ára tagoknak 16 k. helyett 12 k.

„Magyar Bazar.“ divatlap, megjelen Budapesten, előfizetési ára tagoknak 24 k.

A kedvezményt adó lapokra a tagok kedvezményes áron a titkári hivatal útján fizethetnek elő.

II. Cégek:

Első Magyar Általános Biztosító Társaság a bevallási díjösszeg után 5%-ot a tűz, 4%-ot a jégbiztosításnál az egyesület javára ad a tagok által eszközölt biztosításoknál.

Calderoni és Tsa Bpest, Váci-utca 30. Optikai tárgyak, szemüvegek, stb. Árjegyzéki árból tagoknak 10%.

Groág Lipót és Fia Budapest, Váci-körút 43. úri és női fehérnemű kereskedése tagoknak 10%.

Glass és Tsa Budapest, Muzem-körút 5. Úri divat-áru kereskedés, tagoknak 5%.

Elsinger M. és Fia Budapest, Mária-Valéria-utca 10. tagoknak ad ponyvákna 10%, zsákokna 3%.

Brünner Testvérek Lampaárú gyár, Budapest, Koronahécs-utca 3. Tagoknak 10%.

Dona Döme és Tsa papírkereskedés, Budapest, régi posta-utca 6. Tagoknak 5%.

Alkalmazást keresők

Kovácsnak ajánkozik teljesen képzett gyári kovácssegéd uradalmakba. Czime 336. szám alatt megtudható a kiadóhivatalban.

Percentes kezelésre

fizetés nélkül, vagy kikötött évi jövedelem produkálására fizetéssel, keres nagyobb birtokot, intelligens, keresztény, tapasztalt gazdasági intéző, aki jelenleg is egy első rendű főuri uradalomban intéző tiszt. Cime a kiadóban „K. E. Ö.“ alatt megtudható.

(965.)

Különfélek.

B. Bak Lajos

Ó csász. és kir. Fensége Klotild főhercegnő udvari szállítója és az arany koronás kereszt birtokosa

műbútor- és épület- asztalos munkák és parquette gyári üzlete

Kolozsvárt.
Alapított 1869-ben.
(845)

Hantz Sándor

könyvkötő.
Ezelőtt Hantz György társa
Kolozsvárt.
Mátyás király-tér 9. szám.

E szakmához tartozó munkákat versenyt felülmuló izléssel tartósan és olcsó ártért készítek. Fizetések fői vagy egész évi elszámolásra történhetnek. (555)

A címre kérem vlyázni.

! !

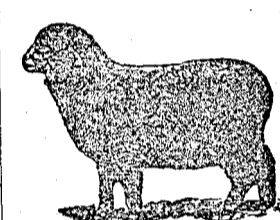
Schember C. és Fiai

cs. és kir. udvari
hidmérleg és gépgyár

BUDAPEST,
Andrássy-út: 15.

Ajánlják általánosan ismert, szabadalmazott hid- és marhamérlegeket, valamint gazdasági és ipari célokra szolgáló tizedes és százados raktári mérlegeket.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.
(902.)

16 métermázsas paczka

gyapju
jutányosan
eladó.

Czim a kiadóban.
(1002.)

Eladó birtok!

Székelyföld legszébb helyén, városok és vasút mellett, egy 150 holdas első osztályu birtok, úri lakással együtt

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal levélileg is tudat. 915.

Az ember teremtése,

valamint az összes bibliai történetek a világ teremtésétől a mai papig befoglaltatnak a most megjelent VERSES SZENTIRÁSBAN. Ára — 2176 oldal négy kötetben — 9 K 60 f. Megrendelhető a Verses Szentírás kiadóhivatalában Egerben (Heves megye). — Ugyanaz egy kötetben 10 kor. 40 fillérért kapható. (949.)

Eredeti 948.

Ramboillet kosok

mindenkor nagyobb mennyiségben, dús választékban kaphatók:

Grof Herberstein Alb.

uradalmi igazgatóságánál

STRILEK, Morvaország.

Simonffy István

mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje Kolozsvárt, Kultorda-u. 48. szám. Telefon 85. sz. Kívánatra árjegyzék és költségszámítás bérmentve küldetik. (464)

Eladó 2 db.

Poland Kina tenyészkoca.

Czim G. G. alatt a kiadóban.
(1001.)

Jutányosan eladók:
— Százados —
marhamérlegek,
1500 klg. hordképességű erős vaskorlással 2 1/2 méter hosszú, 1 1/2 m. széles;
— Székér —
hidmérlegek,
4000 és 3000 kg. horderejű százados, toló súlyllyal 4 méter hosszú, 2 méter széles.
Becserélek:
ócska marhamázsákat új marhamérlegekre. Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett. (947)
DÉNES MANÓ mérlegműszerész,
BUDAPEST, VII., Dohány-utca 78.

Restitutions
Kwizda fele
Restitutionsfluid
FLUID

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 liter ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállókban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és utóerősítő, hezámoknál, inak merevségénél stb., az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a lenni védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarországon valamennyi gyógyszerüzletben és gyógyszerkereskedésben. Forrást. Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Kornoburg, Bécs mellett. Cs és kir. oszt. magyar, román királyi és holdai engedélyvel szállít.

Nagy képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB
JÓZSEF, GOLDZIHNER IGNÁC, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti: (156)

MARCZALI HENRIK.

Mintegy 2500 szöveggéppel, 500 műemlékkel, 60 színes műlappal, 50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyujta a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre fontos mozzanat ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített historiai muzeumot nyujtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemlékekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója, barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat,
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek,
irodalmi intézet részvénytársaság.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára

rendkívüli díszes félbőr-kötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is 240 füzetben.

Több füzet semmiképp sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog közrebocsáttatni.

Egy-egy füzet ára: 30 kr.

A füzetes kiadásban díszes bekötési táblák szállíttatnak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkénti 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvárusnál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával;

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

A rendelések helyi könyvkereskedőkhöz vagy alóírt kiadókhöz intézendők.

Tájékoztató képes prospektust

vagy mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala:

BUDAPEST, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Kurczk és Tsa

Photozinkografiai műintézete készíti a legjobb Cliebel minden nemű nyomtatványhoz

Budapest, VIII. Szentkirályi-utca-13

956.

4 törzs

Plymouth

Rock

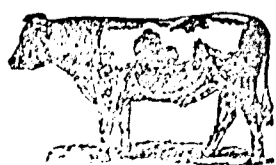
tyúk

eladó.

Áruk 50 korona.

Cím a kiadóhivatalban.

(1003.)

Simmenthali

üszök

megvételre kerestetnek (12—15 drb.)

Levélbeli ajánlatok a kiadóhivatalhoz kéretnek.

(1005.)

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)
a párisi világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda: Budapest, V., Bathory-utca 4.

Syár: Budapest, V., Petneházy-utca 6/8.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!
Tehénészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 500 első díj!!!

Árjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgálunk.

(5467.)